

РЕШЕНИЕ

№ 971

гр. София, 23.02.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 28.12.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **4593** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40 ЗДОИ във вр. чл. 145 – 178 от АПК.

Делото е образувано по жалба на И. Б. Д., с адрес [населено място], [улица], срещу мълчалив отказ на управителя на Националния осигурителен институт (НОИ) по заявление за достъп до обществена информация, с дата на получаване 23.03.2011г. по известието за доставяне и с вх.№ 94И-2285-1/24.03.2011г.

Заявлението е адресирано до управителя на НОИ, съдържа искане за предоставяне на достъп до обществена информация по 5 точки, от които по т. 1 за „общия размер на сумата, изплатена на служителите от НОИ като цяло, а по т. от 2 – 5 касаещи достъп до информация, свързана със заплащането на служителите и дейността на Териториално управление (ТП) – Б..

Първоначално пред съда е оспорен мълчаливия отказ да бъде предоставена информация по заявлението изцяло, т.е. и в частта за поделението в Б.. Впоследствие - в съдебно заседание по делото, оспорването в частта за посоченото поделение е оттеглено, жалбата е поддържана само по т.1 от заявлението, оглед на което правният спор по делото е срещу мълчалив отказ на управителя на НОИ да предостави достъп до обществена информация за „общия размер на сумата, изплатена на служителите от НОИ, извън основните трудови възнаграждения за допълнително материално стимулиране (като премии, коледни и великденски добавки, ДМС и др.)” за периода 2008, 2009 и 2010г.

Иска се от съда да отмени мълчаливия отказ в оспорената част, като в ход по

същество се поддържа, че управителят на НОИ е задължен да има цялата информация по искането му и е задължен да му я предостави.

Ответникът – управителят на НОИ чрез процесуален представител оспорва жалбата. Чрез главен юрисконсулт Н. при НОИ, с приложено пълномощно е направено възражение за недопустимост на оспорването, в това число и поради предоставянето на информацията от друг орган. Не се оспорва твърдението, че такава не е предоставена от управителя на НОИ по процесното заявление на жалбоподателя, поради подаденото искане до ТП – Б., видно от представено писмено изявление за проведеното производство по предоставяне на достъп и процедура по съгласуване на действията между служителите от централното управление и териториалното поделение в Б..

По делото е представена административната преписка, а допълнително и вътрешни нормативни актове в системата на НОИ относно определянето на материалното стимулиране на служителите.

Съдът като съобрази доказателствата по административната преписка, доводите на страните, и след цялостна служебна проверка на оспорения мълчалив отказ, от правна и фактическа страна приема следното:

По допустимостта на жалбата съдът намира следното:

Жалбата е подадена е от надлежна страна в срока по чл. 149, ал.2 АПК. Съгласно цитираната разпоредба мълчаливия отказ може да се оспори в едномесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е бил длъжен да се произнесе. Предвид това, че заявлението за достъп е било регистрирано на 24.03.2011 г., в съответствие с чл. 28, ал.1 от ЗДОИ органът е следвало да се произнесе в 14-дневен срок от датата на регистрирането, т.е. до 07.04.2011 г., от която дата започва да тече и едномесечния срок за оспорването му по съдебен ред. Този срок съгласно правилото на чл. 60, ал.3 и ал. 6 ГПК вр. чл. 144 АПК изтича на 09. 05.2011г.

Жалбата срещу мълчаливия отказ е подадена по пощата на 05.05.2011 г. - видно от приложения по делото пощенски плик. Същата е подадена от лице с правен интерес и срещу подлежащ на оспорване административен акт пред съд, като от представените доказателства с административната преписка и след служебна проверка на съда, не са налице останалите предпоставки за недопустимост на жалбата по смисъла на чл. 159 от същия кодекс, а именно – оспореният административен акт не е оттеглен, не се установява влязло в законна сила съдебно решение по оспорването, не се констатира идентичност между страните, предмета и основанията по друго висящо дело пред същия съд. Поради допустимост на жалбата, съдът следва да разгледа същата по същество.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Жалбоподателят е депозирал по пощата с датата на получаване 23.03.2011г. по известието за доставяне и с вх.№ 94И-2285-1/24.03.2011г., заявление до управителя на НОИ за предоставяне на достъп до обществена информация, в което по т. 1 е поскано достъп до обществена информация за „общия размер на сумата, изплатена на

служителите от НОИ, извън основните трудови възнаграждения за допълнително материално стимулиране (като премии, коледни и великденски добавки, ДМС и др.)” за периода 2008, 2009 и 2010г.

Както безспорно се установява от административната преписка, не са давани указания за отстраняване на неточности по заявлението, и по т. 1 управителят или друг орган на НОИ не се произнесъл с изричен акт, с оглед на което е налице мълчалив отказ да бъде предоставен достъп до информацията по заявлението от сезирания орган.

Съгласно чл. 33 от Кодекса за социалното осигуряване, Държавното обществено осигуряване се управлява от НОИ, който отчита своята дейност пред Народното събрание, а бюджета на института се приема със закон от Народното събрание като включва освен приходи от вноски на задължените лица, лихви, начети, за такси, приходи от собственост и други, и приходи от субсидии от републиканския бюджет, а средствата по бюджета се изразходват за изплащане на обезщетения, помощи и пенсии, съгласно законоустановения обхват на осигуряването – чл. 1 и чл. 18-31 КСО. Държавното обществено осигуряване е изградено освен това на принципите на задължителност и всеобщност, солидарност, равнопоставеност на осигурените лица и социален диалог при управление на средствата - чл. 3 КСО, а съгласно чл. 32 от същия кодекс, министърът на труда и социалната политика разработва и координира държавната политика в областта на социалното осигуряване.

Следователно, НОИ е публичноправен субект по смисъла на чл. 3, ал.2, т.1 от ЗДОИ, който осъществява дейността си с обществени средства в обществена полза и е задължен да осигури достъп до обществената информация, която създава и съхранява. Следователно, НОИ попада в кръга на задължените субекти по ЗДОИ и е пасивно материално-правно легитимиран да предостави на жалбоподателя търсената информация чрез негов орган, а в случаите, когато задължените субекти не се произнесат в срок по подаденото пред тях заявление за достъп до обществена информация е налице мълчалив отказ по смисъла на чл.58,ал.1 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, както следва и от трайната съдебна практика и беше изложено при съображенията за допустимост на съдебното оспорване.

Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в глава III от ЗДОИ, а в чл.28,ал.1 от същия закон е установено изрично задължение на субектите по чл. 3 от него и да разгледат подаденото до тях заявление за достъп до търсената информация, в определен от закона срок - не по-късно от 14 дни след датата на регистриране на заявлението. Съгласно ал. 2 на последната разпоредба в срока за произнасяне задълженият субект (представляващия или изрично определени от тях лица) взема решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация, за което уведомяват писмено заявителя, като основанията за отказ, съдържанието на решението за отказ и редът за съобщаването му, са изрично регламентирани в закона – чл. 37 – чл. 39 ЗДОИ.

От изложеното следва, че единствената призната от закона възможност за постановяване на административен акт по отправено искане за достъп до обществена информация, е задълженият по чл. 3 ЗДОИ субект да постанови изричен акт - решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата информация, като спазва и изискването за мотивиране на акта.

След като чл.39 ЗДОИ императивно задължава „задължените” субекти по същия

закон да се произнасят с мотивирано решение, а в случаите на отказ изрично посочва основанията да бъде предоставена исканата информация, сезираният орган – управителят на НОИ е бил длъжен изрично да се произнесе в законоустановения срок по така подаденото от жалбоподателя заявление за достъп до обществена информация, като издаде акт по чл. 34 или чл.38 ЗДОИ.

Като не се е произнесъл в законоустановения срок по подаденото до него заявление този орган е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, установени в чл. 38 и 39 ЗДОИ, съгласно които отказът да бъде предоставен достъп до обществена информация може да бъде само изричен и се постановява с мотивирано решение, в което се посочват правното и фактическо основание на отказа и което се връчва лично срещу подпис на заявителя.

Изложеното обосновава извод, че мълчалив отказ по подадено заявление по ЗДОИ е недопустим, поради което само на това основание същият подлежи на отмяна. Преписката следва да бъде върната на задължения субект за произнасяне по заявлението с надлежен акт, удовлетворяващ изискванията за съдържание по този закон в зависимост от вида на акта – за отказ или предоставяне на достъп до исканата информация.

С оглед на допуснатото съществено нарушение, съдът не следва да се произнася по въпроса, дали исканата информация е обществена такава, тъй като така ще реши предварително въпроса по същество - следва ли да се предостави искания достъп или не по процесното заявление, като се произнесе за пръв път по този въпрос и вместо административния орган. Разглеждането на този въпрос при разрешаване на правния спор по делото е недопустимо, доколкото съдебният контрол по същество следва да се осъществи само върху изричен административен акт и е контрол за законсъобразност - чл.41, ал.1 ЗДОИ.

По горните съображения жалбата е основателна и доказана, мълчаливият отказ на управителя на НОИ по т.1 от заявлението на жалбоподателя с вх.№ 94И-2285-1/24.03.2011г., като незаконосъобразен следва да бъде отменен, а преписката върната на административния орган за произнасяне.

Водим от горното и на основание чл.172,ал.2 и чл.174 от АПК Административен съд – София -град, 12 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на управителя на Национален осигурителен институт по точка 1 от заявление за достъп до обществена информация с с вх.№ 94И-2285-1/24.03.2011г., подадено от И. Б. Д., с адрес [населено място], [улица]

ВРЪЩА административната преписка на управителя на Национален осигурителен институт за произнасяне с изричен акт по т.1 от заявление за достъп до обществена информация с вх.№ 94И-2285-1/24.03.2011г., подадено от И. Б. Д., с адрес [населено място], [улица], в 14-дневен срок от получаване на препис от настоящето решение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му чрез връчване на препис от същото.

Административен съдия:

